

6. Smartphone

Sådan her lød det i gamle dage, når en mobiltelefon ringede. Den kunne heller ikke så meget andet, altså end at ringe. I dag er en mobiltelefon noget ganske, ganske andet.

Din støvsuger kan du starte, skridttæller, menstruationscyklus - altså det hele kan du ligesom få puttet ind i din telefon, ikke? MobilePay, undervisning, alt det her. Så det bliver jo et redskab på enormt mange områder og virkelig bliver en forlængelse af en selv.

Det fortæller Astrid Thorsen, der er direktør i sin egen virksomhed, hvor hun hjælper små og mellemstore virksomheder med at skabe synlighed på sociale medier og markedsføre sig selv og skabe salg. Der var engang, hvor det lød sådan her, når man skulle ringe. I dag lyder det mere sådan her. Og så siger mobiltelefonen også en masse andre lyde. For telefonen, man har mellem hænderne, kan i dag næsten uendelig mange andre ting. Du lytter til Den Dybe Tallerken - i dag om hvordan smartphonen har ændret vores liv.

Siden tidernes morgen har menneskets vigtigste evne måske været, at vi kan tænke nyt. Vi kan få gode ideer og opfinde ting og løsninger, der gør livet bedre og driver os fremad. Vi forlod savannen. Vi fik ideen til skibet, så vi kunne sejle over havet. Senere opfandt vi hjulet og byggede vogne, så vi kunne fortsætte fremad. Vi fandt ud af at tælle de ting, vi havde med på vognene, så vi kunne handle og opfandt et sprog, så vi kunne beskrive, hvor mennesket kom hen, og hvad vi lærte på vejen. Senere fandt vi stadig mere avancerede måder at slå hinanden ihjel på. Vi rejste ud i rummet og har i dag en kur mod næsten alle sygdomme. Kort sagt: Mennesket kan opfinde. I en række programmer går vi tæt på de mest afgørende opfindelser i vores historie - også dem du ikke lige tænker på. Vi finder ud af, hvordan og hvorfor de blev opfundet, men specielt undersøger vi, hvordan de har forandret vores liv. Det her er Den Dybe Tallerken.

Jeg fik min første mobiltelefon, dengang jeg gik i ottende klasse faktisk, og det var min far, der havde købt den til mig. Det var en Nokia 5110, og det var i 1999, fordi jeg skulle starte på efterskole efter sommerferien. Så min far havde tænkt, at det var meget godt at få sådan en mobiltelefon med, så man kunne ringe hjem, når man var afsted. Og den var dyr. Den var dyr dengang, kan jeg huske. Det er mobiltelefoner selvfølgelig også nu. Men jeg tror, den kostede 2000 kroner, hvilket var ret vildt egentlig at gå ud og give så

mange penge for en telefon. Og så fik jeg sådan nogle covers med, så jeg kunne skifte farve på forsiden af den. Det syntes jeg var ret sejt. Og så var jeg faktisk den første i min klasse, der havde en mobiltelefon, hvilket da også var rimelig meget coolness over, når man så kom i skole med den. Men det var så bare ikke så praktisk, for jeg havde ikke nogen at sende sms'er til.

I 1980'erne begyndte mobiltelefoner at blive en smule almindelige - eller mobile. Dengang var det en kuffert, man skulle slæbe rundt på, hvis man ønskede at ringe på farten. Senere kom så den såkaldte PDA. Det var en lille lommecomputer eller digital assistent, som man kaldte det. Det var ikke en telefon, men den kunne nogle af de ting, smartphonen kan i dag, blandt andet kalenderfunktion. Men det var stadig meget langt fra det, vi har i dag. Det fortæller Martin Gerster Johansen, der er udstillingschef ved Enigma - Museum for post, tele og kommunikation.

Inden smartphonen kom... Jeg kan måske bedst beskrive det med min egen erindring om at flytte til København omkring årtusindskiftet og skulle finde rundt i denne her nye by. Så i min skuldertaske var der jo så et Krak-kort, sådan en lille telefonbog, hvor man kunne slå op og finde rundt i København, når man skulle besøge en kammerat et eller andet nyt sted i et brokvarter, man ikke havde været på før. Der var min mobiltelefon også, for sådan en havde fået en kort forinden, lige året forinden eller sådan noget. Der var en lille Moleskine-kalender, tror jeg, hvor jeg skrev mine aftaler op i. Der var helt sikkert også en notesblok, forskelligt skrivegrej, en bog måske til at underholde mig i ledige stunder. Så det var det, der lå forud for. Jeg havde alle de samme muligheder basically, som smartphonen gav mig senere, men ikke så convenient og med en hel del flere kilo i tasken.

Hvordan kommunikerede man så på det her tidspunkt?

Man kommunikerede med telefoner, og den digitale kommunikation måtte jo så vente, til du kom hen til en computer, for eksempel.

I 2007 skete der noget særligt. Der gik Steve Jobs på scenen i Californien og lancerede den første iPhone. Telefonen var en blanding af en telefon, en computer og så en iPod, der gjorde det muligt at have sin musik med sig, lige meget hvor man gik hen. Senere

kom så næste generation af iPhone, den hed 3G, og dermed var den reelt brugbar som minicomputer til at gå på nettet med.

I 2008 kommer iPhone 3, som er den her, hvor vi får adgang til en app store og lige pludselig kan vælge og vrage mellem alle mulige nye funktioner, som de her apps tilføjer til telefonen. Det er også det år, hvor Android-styresystemet dukker op - det som mange i dag forstår som Samsung-telefoner, fordi det er så suverænt den virksomhed, som laver flest Android-telefoner. Men altså den største konkurrent til iPhone. Nogle år efter dukker der også en Windows Phone op. Den har vi allesammen glemt igen, for det blev ikke rigtig til nogen succes.

Hvad er det, der gør, at man udvikler smartphonen? Er det et behov, man har, eller er det en ny teknik? Hvad er det, der gør, at den opstår på det her tidspunkt?

Teknologien, der ligger forud for, er jo, at alting er blevet mindre. Det er jo sådan en præmis, der er ved al teknologi: Den bliver mindre, og den bliver hurtigere, og den bliver billigere, ikke mindst. Så lige pludselig kan vi proppe alle de her ting ind i samme lille, sorte rektangel. Behovet har sådan set været der hele tiden. Vi havde også behovet for trådløs og mobil kommunikation før. Den havde vi i mobiltelefonen. Vi havde behovet for at være på nettet på farten. Det hed netcaféen eller den bærbare computer. Vi havde behovet for at skrive hurtige beskeder og chatte. Det var bare sms'en, basically. Så det mere sådan en convenience faktor i en hel ny potens, som smartphonen bliver til.

Nu var Steve Jobs på scenen i 2007. Hvad er det, der ligger forud for, at han går op på denne her scene og præsenterer den her: "Det er et kamera, det er en telefon, det er en computer, det er det hele." Hvad er det, der går forud for, at han gør det? Hvad er det for en teknologisk udvikling?

Jamen, det er jo netop kombinationen af alle disse teknologier, der er det nye. Smartphonen i sig selv er sådan en hybrid eller konvergens, kalder man det nogle gange - et stykke teknologikonvergens, hvor en masse forskellige teknologier finder sammen i et nyt apparat. Så det er jo netop kameraet, telefonen. Det er min computer. Jeg kan skrive en e-mail. Det er min browser. Det er min lommebog, mit kort og så videre og så videre. Det her er mit lommeskakspil, måske, fordi nu kan jeg også spille på min telefon. Den er mit fjernsyn. Den er alt.

Astrid Thorsens arbejde kredser netop om smartphones.

Altså, rent praktisk kan man sige, at i og med jeg til dagligt arbejder med sociale medier - det er ligesom det, der er kernen i min virksomhed - jamen, så betyder den jo selvfølgelig rigtig, rigtig meget fagligt. Det er her, hvor jeg laver alt mit arbejde. Det er her, hvor jeg møder mine klienter. Det er her, hvor jeg underviser og deler mine budskaber, deler, hvad der er vigtigt. Telefonen er bare på en eller anden måde blevet en forlængelse af os. Der er så meget af vores dagligdag, der er flyttet ind på den. Der er så mange apparater, der på en eller anden måde er blevet tilkoblet vores telefoner nu, ikke? Altså, din støvsuger, alarmerne i huset, dyrefoder. Du kan fodre dyrene. Du sidder på ferie eller på dit arbejde, og så kan du klikke ind via en app og sidde og kigge på dine dyr. Hvordan har de det derhjemme? Altså, din støvsuger kan du starte. Så på den måde betyder den selvfølgelig rigtig, rigtig meget.

Privat betyder den jo også enormt meget. Jeg har jo det her med hele tiden at have et kamera tilgængeligt. Altså, vi går jo allesammen under og tager billeder af vores kaffe, fordi det lige skal på Instagram. Og vores børn. Jeg tror aldrig nogensinde, der er blevet taget så mange billeder af ens børn, ikke? Eller af alt mulig andet, fordi vi hele tiden har mulighed for at gå ind og så se: Hey, blev det godt? Ej, jeg tager lidt nyt. Så er det bedre at tage tyve, end det er at tage måske et eller to, som man gjorde førhen, når der var almindelige filmruller. Men også bare når vi skal ud at spise, så er det jo også via telefonen, man går ind og kigger: Hvor er der godt? Hvad har andre skrevet? Og det er jo igen gerne på sociale medier, man går ind og tjekker, hvad siger andre egentlig om den her restaurant eller den her café? Det samme når vi skal ud og rejse, så er det jo også via telefonen, hvor man dels kan sidde og søge flybilletter, hoteller og alt muligt - men også bare viden i forhold til, hvor kunne det egentlig være spændende at tage hen? Hvad har andre oplevet? Hvad siger andre er godt? Så på den måde er telefonen også med til at gøre verden til et lidt mindre sted.

Fordi det er jo lidt det her tveæggede sværd. Der er de her virkelig, virkelig fantastiske ting ved at bruge en smartphone. Og så er der jo også det her med, at det kan også let tage overhånd. Så vi skal også være meget opmærksomme på, hvordan vi egentlig lader den komme ind i vores hverdag, ikke? Fordi alt det her med, at den lige pludselig er der i forhold til køleskab og støvsuger og hus og hundefoder og alt det her, jamen, så bliver det lige pludselig også noget, vi bare hele tiden har med, fordi vi skal lige hele tiden kunne tjekke. Du kender det garanteret også selv fra, når man sidder til en mid-

dag, og man kommer til at diskutere et spørgsmål. Så i stedet for sådan egentlig at have diskussionen, så er der lige pludselig en, der siger, "Vi googler det bare." Og så er den ligesom død. Altså, så al den snak, hele den debat, man kunne have haft omkring noget, den er bare død, fordi der var en, der sagde, "Jeg googler det." Og så fik man svaret. Nå, okay. Så var den ligesom løst dér. Så jeg tror, vi skal være meget bevidste omkring, hvornår vi vælger at inddrage den.

Det er lige den der med det personlige også, fordi jeg tænker nemlig, at den er jo det her kæmpe, kæmpe, vigtige, vigtige redskab for mig i mit arbejde. Personligt betyder den også bare, at der er så mange ting, der er lettere for mig, ikke? Altså MobilePay Jeg hører podcast. Alting er tilgængeligt for mig på den her måde. Hvis jeg sidder i S-toget, som jeg også sagde tidligere i dag, så har man mulighed for at sidde og følge med i undervisningen på Stanford.

Lynhurtigt overtager smartphones og kort efter også tablets en stor del af markedet for digitale enheder. I dag er der masser af mennesker, der slet ikke har brug for en decideret computer. De får deres behov dækket af smartphones og deres størrelsesmæssigt større søskende tablets, først i form af iPads og senere også et hav af andre mærker. Teknologien betød, at rigtig mange fik meget let adgang til informationer og kommunikation via internettet. Det i en grad, vi aldrig havde oplevet før. Verden var grundlæggende forandret.

Smartphonen er jo sådan en teknologi, der går ind og overtager en masse andre, og så står de andre tilbage sådan lidt affældige og sådan lidt slidte. Og så glemmer vi lidt, at sådan var det ikke nødvendigvis helt før brevet - som eksempelvis. Hvis vi skriver et brev i dag, så tager det jo en evighed for det at nå frem, og vi sukker over PostNord og postbuddets hastighed. Men for hundrede år siden var brevet ikke nødvendigvis langsomt. Det, smartphonen gør, det er, at den samler en masse ting, vi havde i forvejen. Man siger, at der er en masse teknologi og virkeligheds også medier, der konvergerer i smartphonen. Det er den digitale verden, som finder sammen der. Så lige pludselig kan vi i ét apparat både finde vores fjernsyn, vores spil, vores kommunikation på alle mulige forskellige måder, og den er fyldt med teknologi - spækket med teknologi - som gør, at vi kan finde på nye måder at koble ind på i det uendelige, basically.

Hvilken betydning får den så for samfundet, da den kommer frem?

Lige med det samme får det måske ikke den store betydning. For ligesom med så meget teknologi skal det sådan drypvis finde ud til folk. Så der går lige lidt tid, før det bliver normalt, at vi render rundt med en smartphone i lommen. Da iPhone først kommer på markedet 2007, er der en ret grundlæggende ting, som vi glemmer, den ikke havde. Den havde ikke denne her app store, denne her butik, hvor man kunne vælge nye apps. Den kom præinstalleret med en håndfuld af de vigtigste ting, altså din notesbog, din kalender og din e-mail. Grundlæggende var den ikke meget anderledes end en hvilken som helst anden mobiltelefon, man rendte rundt med på det tidspunkt. App store kommer først året senere, da iPhone 3G kommer, og det er også den første iPhone, som bliver tilgængelig på markedet i Danmark, uden at man sådan skal parallelimportere den. Fordi med app store har man lige pludselig lavet en ny økologi, en ny infrastruktur, hvor der kan innoveres i det uendelige. Alle de her sensorer og dingener, der er inde i en telefon, kan kombineres på alle mulige måder. Det bliver til din babyalarm. Det bliver til dimsen, som man bruger til at... Forleden ledte jeg efter en skrue, jeg havde tabt i noget højt græs. Det gjorde jeg med min smartphone, fordi den kan også opfange magnetisme. Der er et kompas i. Der er en GPS i. Der er antenner til at connecte til alle mulige forskellige trådløse tjenester: Bluetooth, Wi-Fi og så videre og så videre.

Men med den nye teknologi kommer også en ny afhængighed, fortæller Astrid Thorsen.

Nogle gange kan jeg jo også blive lidt chokeret, når min datter hun står nede foran skærmen på fjernsynet, og hun skal se noget, og så står hun jo sådan her, som om hun kan swipe på fjernsynet. Og det kan man jo garanteret også på nogle fjernsyn, ikke? Men det er jo, fordi hun har set mig sidde der og swipe løs, ikke? Så det gør hun jo også, og det har hun jo vidst, lige siden hun var ganske, ganske lille. Så jeg tror virkelig på, det er vigtigt, at vi også er meget, meget opmærksomme på, hvordan vi lader den her telefon styre, og hvor langt vi egentlig lader den komme ind. Vi har også for eksempel en af de her små robotstøvsugere, der kører rundt, men den er helt med vilje ikke koblet op på noget som helst internet eller på nogen som helst telefoner, for at den ikke skal være endnu en ting, der bliver sat op med mobiltelefonen.

Hvordan påvirker det ligesom dig personligt, at telefonen er så koblet op på alting, at den er - som du også sagde tidligere i dag - en forlængelse af hendes arm nærmest?

Vi har al den her viden lige ved siden af os. Det her med, at man også hele tiden kan tage billeder af sine børn. Vi kan være på på den måde, ikke? Men så er der en hårfin balance omkring at bruge det og ikke også komme til at misbruge det og ikke komme til at lade det styre for meget, men også rent faktisk at huske at sige, "Okay. Den skal også pakkes væk." Livet sker ikke, når man sidder sådan her. Livet sker også herude. Og det kan jeg også mærke på mig selv, at jeg skal virkelig fokusere på at sige, "Okay, nu lægger jeg den væk, og nu laver jeg nogle andre ting. Nu er jeg til stede her med mine børn eller med min familie."

Altså nogle gange kan jeg jo blive helt mobiltræt. Altså, hvor jeg virkelig bare har brug for at lægge den væk, og hvor jeg bare tænker, "Jeg gider ikke mere. Jeg gider ikke mere af alt det her med egentlig at være til stede og være tilgængelig og være til rådighed." Og jeg tror, de sociale medier på mobiltelefonen - al den her viden og de muligheder der er med en mobiltelefon - har fået skabt det her konstante behov for nyt, nyt, nyt, nyt, nyt. Og for ikke at få FOMO (fear of missing out). Vi skal hele tiden være sikre på, at vi ikke går glip af noget som helst.

Med smartphones stod mennesket nu i en situation, hvor man konstant og hele tiden kunne være online. Man kunne dele historier på Facebook, på Instagram og på Twitter og så videre. Vi fortæller hele tiden, hvor vi er, hvad vi for eksempel har spist, og hvad vi skal lige om lidt, eller hvordan vi har det med det, vi lige har oplevet. Ofte med fine filtre, der gør det hele pænt og smuk, men måske ikke så virkeligt eller realistisk. Mange tager konstant billeder af sig selv og lægger dem ud, så andre kan se dem. En stor del af vores informationer henter vi nu fra sociale medier på mobilen frem for traditionelle medier.

De sociale medier på smartphonen er jo sådan et perfekt ægtepar, kan man sige. Lige pludselig kan alle de mange funktioner, teknologierne inde i telefonen, bruges på en helt ny måde. Så kameraet, for eksempel: Lige pludselig skildrer vi hele vores liv. Vi er hele tiden eksponeret for, hvordan andre lever deres liv. Vi begynder at tale om de her Instagram-filtre som et glansbillede af andre menneskers liv. Vi føler mindreværd over for de andres lækre brunch eller feriebilleder fra Maldiverne.

Og så er der vel også sådan noget som de her nye kommunikationsformer, der opstår omkring det. Det her med at vi kan være i dialog med hinanden hele tiden. Jeg tænker

på sådan noget som Twitter. Vi kan blande os i vildt fremmede menneskers holdninger og sådan nogle ting. At det flytter ind i vores lommer, hvad betyder det?

Jeg tror lidt, vi havde været samme sted - bare på en anden måde og lidt langsommere. Vi kunne alt det her i forvejen også. Vi havde ikke Tinder, men vi havde en avis, hvor der var kontaktannoncer i. Vi kunne ikke streame lige den video, vi havde lyst til, men vi havde igen en avis, hvor vi kunne slå op og se, hvad der kom i biografen, eller hvad der blev sendt på fjernsynet i aften. Vi havde telefoner, vi kunne ringe og chatte med helt fremmede mennesker på Træfpunkt for eksempel. Vi kunne sende breve, som dukkede op ikke en uge efter, men dagen efter og nogle gange allerede samme dag. Så vi havde mange af disse funktioner i forvejen, og de ville jo ikke være gået nogen vegne uden smartphonen. Vi ville måske være knap så stressede. Vi ville måske også se vores familier og vores venner lidt mere i virkeligheden.

Men man taler vel stadigvæk om sådan et før og et efter smartphonen. Den har vel grundlæggende meget drastisk forandret vores liv, eller er du ikke enig i det?

Smartphonen har betydet alt - alene af den årsag, at vi ikke kan forestille os en verden uden den. Og hvis vi fjernede den fra i dag til i morgen, så ville det hele jo kollapse. Altså, jeg ville ikke kunne få kontakt med nogen, fordi jeg kan ikke huske deres telefonnumre længere.

Har der været nogen omstændigheder i årenes løb, der har ændret brugen af smartphonen drastisk, synes du?

Altså, med situationen lige nu in mente, så er det svært at forestille sig et lockdown uden vores smartphone, uden adgangen til familie og venner på alle mulige kanaler, uden facetime, Skype og andre måder at se og være sammen med folk på. Lockdown og hele coronakrisen har også ændret måden, det er blevet brugt på. Lige pludselig så er der blevet live streamet på Instagram. Videokomsammener på Netflix, hvor du kan se film samtidig, selvom du ikke må være sammen samtidig. Der er der helt sikkert kommet en hel masse nye måder at bruge det her apparat på. Det er spændende at se, om det fortsætter efter den her krise også.

Hvorfor er det en vigtig opfindelse?

Det er en vigtig opfindelse, fordi vi ikke kan forestille os vores verden uden smartphonen. Fordi den er blevet en helt naturlig forlængelse af vores væren og gøren som mennesker. Fordi den har givet os nye muligheder, som vi ikke havde før - muligheder for at påvirke vores verden på nye måder, muligheder for at være sammen på nye måder. Fordi den har effektiviseret alt det, der var der i forvejen, og bliver ved med at gøre det. Altså, den er platform for en lang række innovationer og vil blive ved med at være det langt, langt ind i fremtiden. Med de sociale medier kan vi også lige pludselig meget nemt kommunikere vores holdninger ud til alle mulige andre.

Det her med, at vi lige pludselig har adgangen til specielt alle medier med os hele tiden og kan tilgå dem hele tiden - hvad betyder det for os?

Jamen, det betyder at telefonen bliver en forlængelse af hele vores væren og mennesket som socialt væsen, fordi vi er defineret ved vores kontakter til andre mennesker. Men de er der hele tiden nu. De kan hele tiden banke på nede i vores lomme. Og vi skal hele tiden forholde os til, om det vi oplever, og det vi gør, er noget som er delbart, noget som man kan hente et par likes i. Fordi vi er også bare de her kødmaskiner, som har det hele vildt godt, når vi får sådan et lille endorfinkick oppe i hjernen af et like eller en deling eller sådan noget.

Hvis man skulle pege på, hvad er det, smartphonen har gjort ved vores liv og vores verden... Hvad er det så? Du har selv sagt sådan noget som en uendelig nyhedsstrøm, at vi hele tiden er på, fake news og sådan nogle ting. Hvordan er det sådan hen over tiden, at smartphonen har forandret vores verden?

Den har jo ændret os fra at være medieforbrugere til at være medieskabere et stykke henad vejen. Den har gjort, at vi er smeltet sammen med det her globale internet på en indtil da uset måde. Vi går ikke på nettet. Vi er på nettet hele tiden, om vi vil det eller ej. Smartphonen betyder jo, at du hele tiden får nyhederne, når de opstår, så nyhederne er øjeblikkelige, kan man sige. Du skal ikke længere hen i avis kiosken for at få gårsdagens nyheder. De kommer til dig med det samme, at du er i virkeligheden også med til at skabe dem selv, fordi forbrugeren kan selv tage et billede eller lægge en video op på Twitter af det, der sker lige nu.

Men jeg tænker også på sådan en ting som for eksempel, at i dag stiller man jo meget spørgsmål ved troværdigheden i de nyheder, der kommer... Vi har også lige haft et præsidentvalg i USA, der har været meget præget. Det at man har fået den her opfindelse af smartphonen, hvilken betydning har den haft i den udvikling, hvor vi står i dag?

Smartphonen har jo også betydet, at der er nogle checks and balances, som lidt er gået fløjten. Adgangen til befolkningen er ikke længere defineret af dem, der har produktionsapparatet til at trykke aviser eller sende fjernsyn og radio ud i æteren. Den er ikke længere defineret af redaktørens valg inde på redaktionen. Men alle har adgang lige pludselig. Det betyder, at alle kan også sige basically, hvad de vil. Og med det hører der jo alt sådan noget som de begreber, som vi har lyttet meget på de sidste par år: falske nyheder, fake news, alternative facts. Fordi ikke bare har vi som almindelige mennesker, men også politikere og meningsdannere og alle mulige andre slags har også ufiltreret adgang til de her store og meget, meget magtfulde kanaler.

Ved hvilken teknologisk udvikling har smartphonen været med til at skubbe på?

Det centrale ved smartphonen er, at den bliver til denne her dims, som indsamler viden og data. Det bliver ikke bare sådan et apparat, som gør tingene lettere. Bevares, det gør det. Men det er også et apparat, som gør tingene lettere, fordi den ved så helt utroligt meget om dig som bruger og om os alle sammen som brugere. Så for med avisen som eksempel, så kan man sige, at nu ved man ikke længere bare, hvor mange der har købt lørdagens Ekstra Bladet nede i kiosken, men vi ved også, hvor mange læser den enkelte artikel, hvor langt ned de scroller, om de også hopper videre på reklamen, måske også hvilken avis, de læste umiddelbart før, eller hvilken anden hjemmeside, de kom fra.

Og jeg vil bare lige sige, at den sidste er heller ikke helt lovlig. Ha ha. Men hvis man skal sige det, hvordan oplever du, den er med til at forme vores kultur og vaner i dag?

Det gør den jo på godt og ondt. Der er jo enormt mange mennesker, som gerne ville være smartphonen forundt. I hvert fald lidt ad gangen. Altså, vi kunne godt tænke os at være bedre til at styre vores smartphone-forbrug. Vi taler om skærmtid - ikke bare børnene skærmtid, men også vores egen. Den er blevet til sådan en dårlig samvittighed lidt ligesom cigaretter eller for meget rødvin fredag aften. På den måde har den jo ændret

vores kultur, så vi er blevet os meget bevidste om, hvad teknologien gør ved os som mennesker. Og på den måde er den ikke nødvendigvis så anderledes end så mange andre teknologier, fordi det er lidt det, vi ser hver eneste gang en ny teknologi dukker op i vores liv. Om det er fjernsynet, som vi fik firkantede øjne af. Om det er bogen, skriftsproget, som de gamle grækere var bange for skulle ødelægge folks hukommelse. Nu behøves man ikke huske længere, nu kan man jo bare læse. Så meget tydeligt illustrerer den en helt grundlæggende præmis for, hvad det er at være menneske. Og måske netop at være menneske i forlængelse af teknologien.

Men er du ikke bange for, at smartphonen i virkeligheden er et meget magtfuldt værktøj, hvis man gerne vil manipulere med os?

Jo, helt sikkert. Den er jo et vildt magtfuldt værktøj ligesom så meget andet teknologi. Men man kan ikke sige, at den hverken er god eller ond. Der er en teknologihistoriker, der hedder Kranzberg, som siger, at, "Technology isn't good or bad. Neither is it neutral." Så teknologi har altid både den mørke og den lyse side. Så spørgsmålet er, hvordan vi som mennesker finder ud af at bruge den på og finder ud af at tøjle den på i virkeligheden også.

Astrid Thorsen er netop også opmærksom på farerne ved konstant at være online. Men kærligheden til smartphonen er trods faldgruberne stadig enorm.

Jeg synes virkelig, det er svært at forestille sig, hvordan verden ville se ud, hvis der ikke var en mobiltelefon. Det kunne jo godt have været, det var en god verden. Det kunne også have været en verden, hvor viden ikke var tilgængeligt på samme måde. Og det kan man sige, at det ville der jo selvfølgelig være en hel masse ærgerligt i og noget negativt. Men måske kunne det også være, at man gik rundt og levede et mere bekymringsfrit liv, fordi nogle gange får man jo også flere bekymringer, desto mere viden man får. Desto mere oplyst bliver man, og desto mere kan man så også bekymre sig.

Dette var Den Dybe Tallerken. Programmet er produceret af KISS Content for Nationalmuseets medie Vores Tid og LOUD. Det er tilrettelagt af Eliza Clarice Danesi. Teknik, tilrettelæggelse og lyddesign: Tom Carstensen. Vært og redaktør er Lasse Charley Pedersen. Jeg hedder Mathilde Eusebius. Du kan finde flere episoder af Den Dybe Tal-

lerken der, hvor du hører podcasts, og naturligvis på Vores Tid og hos LOUD. Husk at abonnere, anbefale, rate og dele. Det gør en forskel. Tak!